

REFERAT Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling 2022-2025 d. 06-11-2024

Mødedato Onsdag d. 06. november 2024 kl. 09:00

Mødested Mødelokale A, Regionshuset

Indholdsfortegnelse

Deltagere.....	3
Godkendelse af dagsorden.....	4
Præsentation af Råstof-Initiativet i Region Midtjylland.....	5
Orientering: Redegørelse om administrative afgørelser på råstofområdet.....	6
Beslutning - Ansøgning om råstofindvinding ved Ræhr, Thisted Kommune.....	7
Drøftelse af Budget 2025.....	9
Godkendelse - Klimaregnskab 2023.....	10
Drøftelse: Udkast til handleplan for jordforurening.....	13
Orientering.....	15
Eventuelt.....	16
Underskrift af mødeprotokol.....	17

Punkt 1: Deltagere

1-01-81-4-24

Sagsfremstilling

Udvalgsmedlemmer

Lauge Larsen (formand)
Jess V. Laursen (næstformand)
Helena Palsgaard
Peter Larsen
Tage Leegaard
Jens-Henrik Kirk
Jørgen Rørbæk Henriksen
Ole Stavad
Susanne Flydtkjær

Administrative deltagere

Regional Udviklingsdirektør Martin Rune Hoxer
Kontorchef Carina Lassen
Kontorchef Anja Melvej Hermansen
Ph. d. Geolog Rikke Ellemann-Biltoft
Chefkonsulent Birgitte Søtoft Henriksen (udvalgssekretær)

Afbud

Ad hoc

Geolog Kirstine Skov Nielsen, Region Midt
Bæredygtighedskonsulent Anna Klausholt Bak, Regional Udvikling

Beslutning

.

Punkt 2: Godkendelse af dagsorden

1-01-81-4-24

Beslutning

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling godkendte dagsordenen.

Punkt 3: Præsentation af Råstof-Initiativet i Region Midtjylland

1-35-71-2-1524-24

Resumé

I forlængelse af udvalgets drøftelse af Forslag til Handlepapir for Råstofplan 2024 på mødet den 4. oktober 2024, besluttede udvalget at invitere Region Midtjylland til at præsentere deres arbejde med Råstof-Initiativet. Præsentationen skal bidrage til, at udvalget først i det nye år igen kan drøfte Forslag til Handlepapir og træffe beslutning om hvilke handlinger (indsatser) udvalget ønsker at prioritere.

På mødet deltager Geolog Kirstine Skov Nielsen fra råstofteamet i Region Midtjylland.

Administrationen indstiller, at udvalget tager præsentationen og oplægget om Råstof-Initiativet til efterretning.

Sagsfremstilling

Udvalget har i forbindelse med arbejdet med den kommende Råstofplan 2024 ønsket, at hovedmålene i Forslag til Råstofplan 2024 kunne udmøntes i en række handlinger i perioden frem til en eventuel Råstofplan 2028. Administrationen har over flere møder i 2024 præsenteret et Forslag til Handlepapir, som udvalget har drøftet.

Udvalget har i den forbindelse på deres møde den 4. oktober 2024 besluttet at invitere Region Midtjylland til en præsentation af deres arbejde med Råstof-Initiativet.

Råstof-Initiativet er et bredt partnerskab af offentlige aktører og private virksomheder, der arbejder for færre råstoffer i anlægsarbejder. Målet er, at der i fremtiden bruges færre råstoffer som sand, grus og sten, når der for eksempel anlægges parkeringspladser, cykelstier, gågader, indkørsler og havebelægning.

Geolog Kirstine Skov Nielsen vil på mødet præsentere Region Midtjyllands arbejde med Råstof-Initiativet.

Indstilling

Administrationen indstiller at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling

1. Tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling tog orienteringen til efterretning.

Udvalget udtrykte anerkendelse af initiativet og bad Administrationen kontakte Danske Regioner med en opfordring til at koordinere, hvordan initiativet kan udbredes til hele landet – og herunder til Region Nordjylland.

Derudover ønsker udvalget på et kommende møde en orientering om den aktuelle praksis ved projekter i Region Nordjylland i forhold til at begrænse råstofforbruget.

På et af de første møder i 2025 fremlægges forslag til handlepapir for Råstofplan 2024, hvor initiativet vil indgå.

Punkt 4: Orientering: Redegørelse om administrative afgørelser på råstofområdet

1-35-71-2-719-24

Resumé

Administrationen har udarbejdet en redegørelse over administrative afgørelser på råstofområdet. Redegørelsen indeholder en status for behandlingen af råstofsager i perioden 1. oktober 2023 til 1. oktober 2024, samt statistik over råstofindvindingen i Region Nordjylland i 2023.

Det indstilles, at Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Administrationen redegør én gang om året over for Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling for den administrative opgave i forbindelse med råstofindvinding i regionen. Der gøres i denne redegørelse status for perioden fra den 1. oktober 2023 til den 1. oktober 2024.

Redegørelsen omhandler bl.a. administrationens behandling af ansøgninger om tilladelse til råstofindvinding, hvor der i perioden er truffet 45 afgørelser fordelt på 24 tilladelser til råstofindvinding og 21 screeningsafgørelser efter miljøvurderingsloven. Der er i perioden indkommet 18 nye ansøgninger, og administrationen har pt. 28 ansøgninger under behandling. Antallet af ansøgninger til indvinding af råstoffer er på ca. samme niveau som tidligere år.

Udover en opgørelse af nye ansøgninger beskriver redegørelsen også klagenævnsafgørelser, arbejdet med tilsyn og administrationens arbejde med § 52 efter jordforureningsloven vedr. tilførsel af uforurennet jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave.

Af redegørelsen fremgår det desuden, at der i 2023 er indvundet ca. 5,8 mio. kubikmeter råstoffer i Region Nordjylland, hvilket svarer til ca. 21 % af den samlede råstofindvinding på landsplan. Indvindingen af sand, grus og sten samt kalk/kridt udgør den overvejende del af den samlede råstofindvinding i regionen, idet disse råstoffer udgør ca. 93 % af den samlede råstofindvinding i Region Nordjylland.

Redegørelsen er vedlagt som bilag 1. Administrationen vil på mødet i udvalget give en kort orientering om status for behandling af sagerne på råstofområdet.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling:

1. tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling tog orienteringen til efterretning.

Bilag

Bilag 1 - Redegørelse om den administrative råstofopgave i Region Nordjylland, oktober 2024.

Punkt 5: Beslutning - Ansøgning om råstofindvinding ved Ræhr, Thisted Kommune

1-35-71-2-1537-24

Resumé

Sårup Grusværk ApS har søgt om tilladelse til indvinding af op til 100.000 kubikmeter sand, grus, sten og flint om året ved Ræhr i Thisted Kommune. Projektarealet er på ca. 22,1 hektar, og der søges om tilladelse til indvinding i 10 år.

Administrationen har screenet projektet for miljøkonsekvenser og vurderer, at det ansøgte projekt kan give anledning til en væsentlig påvirkning af miljøet.

Administrationen indstiller derfor, at Sårup Grusværk ApS skal udarbejde en miljøkonsekvensrapport for projektet (VVM), som har til formål at beskrive og begrænse miljøpåvirkningen, og at afgrænsning af miljøkonsekvensrapporten igangsættes med høring af offentligheden og involverede myndigheder.

Sagsfremstilling

Sårup Grusværk ApS har ansøgt om tilladelse til indvinding af op til 100.000 kubikmeter sand, grus, sten og flint om året i en 10-årig periode ved Ræhr i Thisted Kommune.

Det ansøgte råstofindvinding ligger i graveområdet 'Sårup' i Region Nordjyllands Råstofplan 2020.

Der har været kontinuerlig råstofindvinding i området siden 1970'erne.

Projektet omfatter et større lager- og oparbejdningsområde på en ø midt i en eksisterende gravesø, samt indvinding af råstoffer fra gravesøens nordøstlige og nordvestlige breder, hvorved gravesøen gradvist udvides. Projektet omfatter råstofindvinding under grundvandsspejlet. Delområderne vil videre blive benævnt som henholdsvis "Hovedøen", samt indvindingsområde "Øst" og "Vest" (Se bilag 2).

Hovedøen og store dele af indvindingsområde Øst er omfattet af en eksisterende råstoftilladelse fra den 22. februar 2022. På indvindingsområde Vest har der tidligere været tilladelse til råstofindvinding, men denne blev aldrig udnyttet. Råstoftilladelsen på dette område udløb den 28. maj 2024.

Med den nye ansøgning, ønsker ansøger at samle råstofindvindingen i området i én samlet råstoftilladelse.

Administrationen har foretaget en screening af det ansøgte projekt for miljøkonsekvenser på baggrund af miljøvurderingslovens § 21. Resultatet af screening er, at projektet kan forventes at medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Administrationen vurderer, at det ansøgte projekt potentielt kan give anledning til en væsentlig påvirkning af miljøet på følgende parametre:

- Vandløb (Vandområdeplan 2021-2027)
- Beskyttet natur
- Bilag IV-arter
- Natura 2000

En nærmere redegørelse og vurdering for de ovennævnte miljøparametre fremgår af bilag 3.

Det er administrationens vurdering, at projektet er miljøvurderingspligtigt, og at projektejer derfor skal udarbejde en miljøkonsekvensrapport, som forudsætning for, at der kan gives tilladelse til projektet i overensstemmelse med miljøvurderingslovens § 15. Formålet med en miljøkonsekvensrapport er at beskrive og begrænse miljøpåvirkningen.

Administrationen har udarbejdet et udkast til en afgørelse om at projektet er miljøvurderingspligtigt (Se bilag 4). Administrationen har i den forbindelse afholdt et møde med ansøger, hvor administrationens vurderinger og den videre proces er blevet gennemgået.

Udkastet har sammen med screeningen været i partshøring hos ansøger. Administrationen har ikke modtaget bemærkninger til udkastet.

Den videre proces

Såfremt administrationens indstilling følges, vil den videre proces være følgende:

1. Meddelelse af afgørelse om miljøvurderingspligt
2. Høring af berørte myndigheder og offentligheden vedr. afgrænsning
3. Afgrænsning af miljøkonsekvensrapport
4. Ansøger udarbejder miljøkonsekvensrapport
5. Administrationen laver udkast til afgørelse
6. Høring af ansøger på udkast til afgørelse
7. Politisk behandling af miljøkonsekvensrapport og udkast til afgørelse
8. Høring vedr. miljøkonsekvensrapport og udkast til afgørelse i 8 uger
9. Behandle høringssvar
10. Politisk behandling efter høring
11. Offentliggørelse

Som det fremgår af oversigten herover, er det administrationens vurdering, at sagen igen skal behandles politisk, når miljøkonsekvensrapporten skal godkendes, og administrationen har udarbejdet et udkast til en afgørelse. Derefter skal miljøkonsekvensrapporten med tilhørende udkast til afgørelse i offentlig høring i 8 uger.

Indstilling

Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet:

1. Beslutter, at Sårup Grusværk ApS skal udarbejde en miljøkonsekvensrapport for råstofindvindingen som ansøgt.
2. Beslutter, at der foretages en høring af offentligheden og berørte myndigheder om miljøkonsekvensrapportens afgrænsning.

Beslutning

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling godkendte indstillingen.

Når sagen vender tilbage til udvalget, vedlægges efterbehandlingsplanen. I samme anledning orienteres udvalget om evt. vilkår vedr. bevaring af holme.

Bilag

Bilag 1 - Ansøgning om råstof tilladelse

Bilag 2 - Oversigtskort

Bilag 3 - Potentiel påvirkning af miljøparametre

Bilag 4 - Udkast til afgørelse om VVM-pligt

Punkt 6: Drøftelse af Budget 2025

1-31-78-67-24

Resumé

Der blev indgået budgetforlig for 2025 d. 17. september 2024.

På dagens møde i Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling drøftes Budget 2025 og de budgetopgaver, der følges i udvalget.

Regional Udviklingsdirektør Martin Rune Hoxer orienterer om Budget 2025 og foreløbige forventninger til proces for opfølgning.

Sagsfremstilling

Budget 2025 for Regional Udvikling indeholder bl.a. et styrket fokus på klima og den grønne omstilling. Forligspartierne prioriterer, at der fremover skal være klima- og miljømæssige vurderinger af alle større regionale planer og strategier således "bæredygtighed" blive en mere aktiv del af de regionale beslutningsprocesser.

Samtidig prioriteres indsatser rettet mod ungdoms- og erhvervsuddannelserne, f.eks. i form af støtte til arrangementet "DM i SKILLS", som afholdes i Hjørring i 2026.

Herudover løftes den økonomiske ramme til den regionale kollektive trafik ifm. Budget 2025.

På mødet præsenteres en oversigt over budgetopgaver på det regionale udviklingsområde, som følges i Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling (se bilag). Under punktet drøftes budgetopgaverne og den løbende opfølgning i udvalget med fokus på områder, som udvalget ønsker at følge særligt tæt.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling:

1. Drøfter budgetopgaver på det regionale udviklingsområde, som følges i Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig, herunder den løbende opfølgning, med fokus på områder, som udvalget ønsker at følge særligt tæt.

Beslutning

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling drøftede budgetopgaverne indenfor eget område.

Udvalget noterede sig "De lokale klimahandlingsplaner" samt "CO2-screening af regionale planer og strategier" som opgaver, der følges særligt i udvalget.

Udvalget bemærkede derudover væsentligheden af, at relevante opgaver også kræver behandling i de udvalg, hvor handlingerne skal ske.

Bilag

Opgaver i budgetforlig 2025_RU

Punkt 7: Godkendelse - Klimaregnskab 2023

1-22-71-6-24

Resumé

Administrationen har i lighed med andre år udarbejdet et klimaregnskab for Region Nordjylland. Regnskabet viser, at klimaaftrykket er faldet med 4% i forhold til 2022, og samtidig også er faldet med 4% siden 2018, som er basisår for Regionens mål om en samlet reduktion på 40% frem mod 2030.

Faldet fra 2018 viser en fortsat mulig afkobling fra de demografisk betingede stigninger i sundhedsomkostningerne, som vil forårsage en stigning i udledningen, hvis ikke der foretages handlinger, som modarbejder denne. Årsagen til faldet fra 2022 til 2023 findes i faldet i "Bygninger og arealer" og "Udstyr", som skyldes omstilling af energisektoren og færre indkøb af IT-udstyr.

Sagsfremstilling

Regionens klimaregnskab 2023 indeholder en opgørelse af Regionens samlede klimaaftryk opgjort i tre delregnskaber: Driftsregnskabet, Anlægsregnskabet og Regnskabet for Øvrige enheder. Klimaregnskabet er opgjort i såkaldte forbrugsområder; Patientartikler, Udstyr, Forplejning, Transport, Bygninger og arealer og Øvrige indkøb og aktiviteter.

Klimaregnskabet for driften af Regionen er opdelt på regionens virksomheder: Aalborg Universitetshospital, Regionshospital Nordjylland, Psykiatrien, Administrationen, Specialsektoren, Sygehusapoteket og Den Præhospitale Virksomhed.

Regnskabet er vedhæftet som bilag 1. Derudover er en forkortet udgave vedhæftet som bilag 2.

I det følgende vil klimaregnskabets resultater blive gennemgået. Figurer og grafer, som gør indholdet lettere at forstå, findes i de vedlagte bilag. Klimaregnskabet er som tidligere år beregnet ud fra Regionens økonomiske forbrug. Eftersom der sker forskydninger i den økonomiske aktivitet i Region Nordjylland fra år til år, kan det være misvisende alene at forholde sig til udviklingen i klimaaftrykket fra et år til et andet. I den følgende tekst beskrives derfor både udviklingen fra 2022 til 2023 og udviklingen fra 2018 til 2023. 2018 er klimaregnskabets baseline-år.

Samlet klimaaftryk

Det samlede klimaaftryk for 2023 er 167.320 ton CO₂e. Det betyder, at Regionens klimaaftryk er faldet med 4% både ift. 2018 og 2022. Faldet fra 2022 til 2023 skyldes bl.a. et fald i forbrugsområdet "Bygninger og arealer", hvor udledningerne fra regionens energiforbrug samlet set er faldet. Derudover er det forbrugsområdet "Udstyr", som bidrager til faldet. Her er det indkøb af IT-udstyr i 2022, som ikke er fortsat i 2023. For "Udstyr" ser det umiddelbart ud til, at indkøbet er tilbage til normalen fra før COVID-19.

Selvom tendensen fra 2022 til 2023 er faldende, er der stadig stigninger på en række andre områder. Denne stigning kan ses på forbrugsområderne "Patientartikler", "Transport" og "Forplejning".

Med Regionens klimastyringsmodel er det muligt at beregne stigningen i udledningen som følge af den ekstra aktivitet i sundhedsvæsenet, der følger af den demografiske udvikling (flere ældre, ændret sygdomsbillede). Modellen har en indbygget forudsætning om en årlig stigning i sundhedsomkostningerne på ca. 1,25%, som følge af den demografiske udvikling i Regionen. Hvis CO₂e udledningerne fra driften af det nordjyske sundhedsvæsen skulle følge denne fremskrivning, ville udledningen derfor samlet være 6,25% højere end den var i 2018.

Faldet i udledninger set ift. baselineåret 2018 på 4% er således umiddelbart en første indikation af, at Regionen kan være lykkes med at afkoble udledningerne fra den forventede stigning i fremskrivningerne. Det skyldes primært et fald i forbrugsområderne "Bygninger og arealer", "Transport" og "Forplejning".

Er Regionen på rette spor?

Klimaregnskabets resultater skal ses i forhold til to målsætninger:

1. Danske Regioners målsætning om en 75% reduktion af CO₂e aftrykket inden for transport og energi fra 2018 til 2030.

I forhold til Danske Regioners målsætning om en reduktion på 75% er indsatsen på rette spor og foran tidsplanen. Der er fra 2022 til 2023 et fald i forbrugsområderne "Bygninger og arealer" og "Transport", som er de forbrugsområder, Danske Regioners målsætning forholder sig til. Det betyder, at udledningen går den rigtige vej hvad angår denne målsætning

Konklusionen er, at det stadig er realistisk at nå Danske Regioners målsætning med de planlagte indsatser og den teknologiske udvikling, der forventes indenfor transport og omstilling af energiforsyningen.

2. Regionens pejlemærke på 40% reduktion af det samlede klimaaftryk frem mod 2030 set i forhold til 2018.

Som nævnt ovenfor ville CO₂e udledningerne fra driften af det nordjyske sundhedsvæsen ifølge Klimastyringsmodellen forventes at være 6,25% højere end den var i 2018. I 2018 var Regionens CO₂e udledning på ca. 175.000 tons CO₂e, mens den i 2023 var ca. 167.000 tons. Det betyder, at der er et faktisk fald fra 2018 til 2023. Dette fald indikerer, at Regionen kan have opnået en afkobling af Regionens udledninger fra den generelle forventede stigning i sundhedsaktiviteterne.

Selvom en afkobling kan være en væsentlig forklaring, er det næppe hele forklaringen. Faldet har flere årsager. Det kan f.eks. også forklares med årlige udsving i generelle indkøb, den samfundsmæssige udvikling i energisektoren i tillæg til de indsatser Regionen har gennemført på områderne "Transport" og "Bygninger og arealer", særligt indenfor energi og optimering, samt forbrugsreduktion.

Det betyder, at Regionen stadig er på vej mod det ønskede reduktionsmål. Men at der fortsat er behov for øget acceleration af klimaindsatsen på flere områder.

Driftsenhedernes klimaaftryk

Somatiske hospitaler står for 85% af Regionens samlede udledninger, og deres udledning har derfor stor betydning for resultatet af det samlede klimaregnskab. Udledning fra hospitalerne falder med hhv. 4% for Aalborg Universitetshospital og 8% for Regionshospitalet fra 2022 til 2023. Hovedårsagen til faldet for begge virksomheder er bl.a. at finde i forbrugsområdet "Udstyr". Faldet er afledt af færre indkøb i kategorien "IT, apparatur og inventar", og det kan f.eks. skyldes at der blev foretaget investeringer i 2022 som ikke er gentaget i 2023. Dette er sandsynligt, som en normalisering af driften efter COVID-19. For begge virksomheder gælder også, at forbrugsområdet "Forplejning" stiger, her kan der også være tale om en normalisering efter COVID-19. For Aalborg Universitetshospital, skyldes det bl.a. også, at hospitalet har overtaget produktion af kost for Psykiatrien.

Sammenlignes udviklingen i udledningen for 2022 til 2023 med udviklingen fra 2018 til 2023, er tendensen den samme, om end faldet i udledning er en smule mindre for begge virksomheder. Fra 2018 til 2023 er der et fald på 3% for Aalborg Universitetshospital og 7% for Regionshospitalet. For begge virksomheder er det forbundet med et fald i forbrugsområderne "Bygninger og arealer" og "Transport". Her har Regionen fokus på indsatser for mindsket energiforbrug, samtidig med, at der er en udvikling i energisektoren, som medvirker positivt til faldet. Der er en stigning i forbrugsområderne "Patientartikler" og "Øvrige indkøb", hvilket er begge virksomheders største udledningsposter. Stigningen skyldes bl.a. en stigning i "Samhandel og vikarer", som er et resultat af fortsat personalemangel og øget nødvendighed af at sende patienter til behandling i det private, for at afvikle ventelister i tide. Bemærk, at eftersom klimaregnskabet baseres på økonomi, vil effekten af de mange tiltag for at skifte til grønnere produkter, ikke slå igennem så længe det er samme beløb, der anvendes.

Psykiatrien udgør 4% af Regionens samlede udledning, og har i 2023 et fald i udledningen på 8% ift. 2022. Her er der et fald i seks ud af syv forbrugsområder, som alle bidrager til det samlede fald.

Fra 2018 til 2023 falder Psykiatriens klimaaftryk med 26%. Dette fald skyldes især forbrugsområdet "Forplejning", hvor en del af Psykiatriens forplejning overgik til at blive produceret på Aalborg Universitetshospital, og udledningen ligger nu hos denne driftsenhed. Derudover er der et markant fald i udledningen fra "Bygninger og arealer" som særligt skyldes en indsats ift. udfasning af naturgas.

Administrationen står for 5% af Regionens samlede udledning, og har en stigning på 13% fra 2022 til 2023. Denne stigning kommer primært fra "Øvrige indkøb og aktiviteter", hvor der i 2023 har været en stigning i udbetalingen af forsikringer på arbejdsskadeområdet. Administrationen udbetaler disse forsikringer for alle Regionens driftsenheder. Der er et fald i "Bygninger og arealer" som følge af udviklingen i energisektoren.

Fra 2018-2023, er Administrationens klimaaftryk faldet med 4%. Faldet skyldes primært et fald i "Bygninger og arealer", "Transport" og "Forplejning". Det er også disse områder der har været indsatser for i form af f.eks. solceller, optimering og portionsanretninger.

Specialesektorens udledning fylder 3% af Regionens samlede udledning, og stiger med 2% fra 2022 til 2023. Dette kommer hovedsageligt fra "Udstyr", som skyldes et større indkøb af IT udstyr, samt udgifter til drift og vedligeholdelse heraf.

Fra 2018-2023 er Specialesektorens udledning faldet med 12%. Dette fald findes i "Bygninger og arealer" og "Transport", som skyldes omstillingen i samfundet og Regionens egne tiltag på området.

Sygehusapotekets udledning stiger med 6% fra 2022 til 2023, stigningen findes i "Bygninger og arealer", hvor det er en stigning i fjernvarme forbruget, som følge af overgangen fra en gasfyret kedel til brug af fjernvarme i stedet. Fjernvarmeværket der leverer fjernvarme til Sygehusapoteket har en højere udledning per MWh end gennemsnittet i Nordjylland og derfor er der på nuværende tidspunkt en stigning ved udfasning af naturgas. På sigt vil udledningen fra fjernvarmeværket falde, og det samme vil Sygehusapotekets udledninger indenfor området.

Fra 2018-2023 er Sygehusapotekets udledninger faldet med 3%. Dette skyldes et overordnet fald i "Bygninger og arealer" og "Transport", det er i tråd med den generelle omstilling i samfundet og Regionens egne tiltag. Desuden er der en stigning i "Øvrige indkøb og aktiviteter" i forbindelse med ombygninger og renoveringer.

Den Præhospitale Virksomheds udledninger udgør 3% af det samlede klimaregnskab, og udledninger faldt med 15% fra 2022 til 2023. Faldet er især i "Udstyr" og "Øvrige indkøb og aktiviteter", og er de første tegn på normalisering efter hjemtagningen af ambulancedriften i 2022. Samtidig er der en stigning i "Bygninger og arealer" som er et resultat af, at der er kommet data på energiforbrug på baserne.

Fra 2018 til 2023 steg udledningen med 46% i Den Præhospitale Virksomhed, den primære årsag til denne stigning er kategorierne "Udstyr", "Bygninger og arealer" og "Øvrige indkøb og aktiviteter", stigningen er et resultat af diverse køb i forbindelse med hjemtagningen, over tid forventes en normalisering, men ikke nødvendigvis at udledningerne falder til niveauet svarende til 2018, da ændringen i driften er permanent.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling overfor Forretningsudvalget og Regionsrådet

1. at klimaregnskab 2023 godkendes

Beslutning

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling godkendte indstillingen med opfordring til, at sagen drøftes i Sundhedsudvalget forud for behandlingen i Forretningsudvalget og Regionsrådet.

Udvalget bad desuden Administrationen fremlægge et forslag til model for økonomiske incitamenter, der kan understøtte regionen i at agere grønt, ligesom man ønsker en opfølgning på Grønne hospitaler på et kommende møde.

Bilag

Ord og begreber indenfor klimaberegninger

Endeligt Klimaregnskab Region Nordjylland 2023

Region_Nordjylland_Klimaregnskab 2023_Resume

Punkt 8: Drøftelse: Udkast til handleplan for jordforurening

1-35-71-1-17811-24

Resumé

Handleplanen for jordforurening ”Rent drikkevand og tryghed for borgerne” ligger i udkast til drøftelse i udvalget. Handleplanen skal danne grundlag for regionens arbejde med jordforurening og rammesætter den regionale prioritering og ambitionsniveauet for opgaveløsningen. Planen indeholder seks fokusområder med tilhørende mål.

Handleplanen vil, når den er endelig godkendt, erstatte den nuværende strategi ”Jordforurening - Strategi for Region Nordjylland” fra 2015. I planen er der fortsat et stort fokus på grundvand og nye forurenende stoffer. Derudover er der i denne handleplan et større fokus på udvikling og bæredygtighed.

På mødet i Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling vil administrationen orientere nærmere om udkastet til handleplanen, og processen frem til en vedtagelse af planen.

Sagsfremstilling

Handleplanen for jordforurening ”Rent drikkevand og tryghed for borgerne” skal danne grundlag for regionens arbejde med jordforureningsområdet i de kommende år. Planen erstatter den nuværende strategi ”Jordforurening - Strategi for Region Nordjylland”, som blev vedtaget i 2015. Planen er udarbejdet med ophæng i Region Nordjyllands strategi og ITOP værdierne. Jordforureningsopgaven er lovbunden, og i Bekendtgørelse af lov om forurenede jord beskrives de regionale opgaver. Handleplanen beskriver rammerne for den regionale prioritering og ambitionsniveauet på en række områder.

Handleplanen beskriver seks fokusområder med tilhørende mål.

1. Beskyttelse af drikkevand
2. Beskyttelse af boliger og børneinstitutioner
3. Borgerservice
4. Samarbejde
5. Udvikling
6. Bæredygtighed

Helt generelt prioriteres beskyttelsen af **drikkevandet** højt i alle led af vores fødekæde, der går fra registrering af potentielle forureninger over undersøgelse til afværge, der hvor der er behov for det. Ligesom drikkevandet er børneinstitutioner altid højt prioriteret. Senest er de nordjyske **børneinstitutioner** gennemgået for mulig forurening med PFAS, hvilket resulterede i, at 3 institutioner blev undersøgt. I forhold til **boliger** har forureningens påvirkning af indeluft en højere prioritering en forurening, der udgør en risiko for kontakt med jord i haven.

Der er fokus på den gode **borgerservice** gennem dialog og faglig rådgivning, så borgerne kan føle sig trygge både i forbindelse med bolighandler og ved anvendelse af deres forurenede ejendom. Vi er meget bevidste om, at vores indsats ikke kan stå alene, og derfor er et godt **samarbejde** med en række andre aktører og myndigheder essentielt for at kunne lykkes.

Som noget nyt er der i denne handleplan sat et direkte mål for vores **udviklingsarbejde**. I samarbejde med andre aktører i branchen vil vi bidrage til at finde bedre løsninger til fremtiden.

Bæredygtighed er et af de bærende principper for vores arbejde i Region Nordjylland. For os er bæredygtighed den helt rigtige balance mellem miljø, det sociale og økonomi i hvert enkelt projekt. Udkastet til handleplanen er vedlagt som bilag.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling:

1. drøfter det fremlagte udkast til handleplan for jordforurening ”Rent drikkevand og tryghed for borgerne”

Beslutning

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling drøftede det fremlagte udkast til handleplan for jordforurening ”Rent drikkevand og tryghed for borgerne”. Man tilkendegav opbakning til udkastet med opfordring til fokus på hjemmel til salg af ydelser, kommunikation til borgerne samt samarbejde med Aalborg Universitet, hvor det er givtigt.

Handleplanen fremlægges til godkendelse i udvalget først i 2025.

Bilag

Region_Nordjylland_Strategi_for_haadtering_af_jordforurening_endelig

Punkt 9: Orientering

1-01-81-4-24

Beslutning

Besigtigelsestur 22. oktober 2024.

Udvalget fulgte op på sin besigtigelsestur den 22. oktober 2024 i forbindelse med den kommende råstofplan. De enkelte graveområder behandles igen som led i udvalgets næste behandling af råstofplanen.

PFAS – national handleplan

Anja Melvej orienterede om status på den nationale handleplan for PFAS.

Punkt 10: Eventuelt

1-01-81-4-24

Beslutning

Intet.

Punkt 11: Underskrift af mødeprotokol

1-01-81-4-24

Indstilling

Udvalgets medlemmer skal godkende mødeprotokollen.

Godkend elektronisk ved at trykke på Godkend.

Beslutning

.